

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Mit mond a király?

A közös ügyek tárgyalására hivott országos bizottság ünnepélyes megnyitása tegnapelőtt folyt le a budai királyi palota tróntermében a szokásos külső ünnepélyességek között.

A király — mint eddig is, ez uttal is rövidebb, trónbeszéd jellegével bíró választ adott a két delegáció elnöke által hozzá intézett üdvözlő beszédekre.

A királynak ez alkalommal mondott beszédében foglalt kijelentések nagyobb politikai esemény számba nem vehetők ugyan, mind az által lehetetlen elvitatni e kijelentésektől a politikai fontosságot.

A mint a megelőzőek, úgy a most elmondott beszéd lényege abban áll, hogy az a külpolitikai helyzet képét rajzolja meg, s mert rendszerint a béke és barátságos viszonyok tartósságát dokumentálja — a felség nyilatkozatai az összes európai népekre nézve megnyugtató hatással bírnak.

A nemzetközi helyzet békés alakulása szokott békés kifejezésre jutni a felség emez alkalmassal nyilatkozataiban.

A kik azt várták, hogy a magyar király ez uttal is a béke zavartalanosságát és a politikai helyzet megnyugtató voltát fogja dokumentálni, azok most sem csalódtak.

Sőt ellenkezőleg még a megszo-kottnál is több erélyvel és határozottsággal nyilatkozott az uralkodó a külpolitikai helyzet békés jellegéről.

Különösen hangsúlyozza, hogy az Osztrák-magyar Monarchia teljesen barátságos viszonyban áll az európai hatalmakkal, s legfőképp a hármasszövetségben részes országok uralkodói és népeivel s hogy egyáltalán nincs semmi olyan komoly tünet a nemzetközi politikai láthatáron, a mely zavarólag hathatna a felettebb békés viszonyokra.

Hogy ezen tény — egy hatalmas állam fejének nyílt és egyenes kijelentésében dokumentáltatik — biztosítékot nyújt arra, hogy az európai államok barátságos viszonya, tehát az európai béke egyhamar megzavartatni

nem fog és a népek nyugodtan munkálhatnak a belső fejlődés, a megerősítés és a jólét megeremtésén.

A hármasszövetségre való ismételt utalásból azt kell következtetnünk, hogy ez a szövetség még jó ideig fennállani és a béke művéen tovább is munkálni fog.

Midőn megköszönjük a királynak, hogy ő maga olyan őszinte jóakarattal hirdeti a békét nemcsak, hanem mint egyik jelentős faktora a népekre nézve üdvös békének, eme béke fenntartásán olyan nagy kitartással munkál, ugyan akkor nem hallgathatjuk el azon észrevételünket, hogy ha a király maga a nemzetközi békés állapotokat úgy tekint, mint a melyek elsősorban azt eredményezik, hogy a népek a belső fejlődés és a jólét művéen zavartalanul munkálhassanak, akkor a népjólétról való gondoskodás eszközeivel is meg kellene ismertetnie.

Ma ugyanis csak azt látjuk, hogy a nemzetközi béke áldásaiban a népek testvériesen megosztzkodhatnak, ámde azt nem vehetjük észre, hogy a kormányok tennének is azon érdekében valamik, hogy a népek a béke áldásaiban ne valami nagy áron részesüljenek.

Daczára annak, hogy Európában minden csendes, a királyok és kormányok, a diplomaták és politikusok semmi olyan dolgon nem törnek a fejüket, a mely a békét károsan érinthetné — ennek daczára a népek áldozatkészsége épen a katonai szükségletekre oly mértékben vétetik igénybe, hogy keresményeinek javarésze ezekre a szükségletekre használtatik fel és a belső jólét emelésére szükséges eszközök megszerzésére vajmi kevés marad.

A hadseregek fenntartása ebben az áldásos béke időben mondhatni épen olyan sokba kerül, mintha Európásparte háborúk dúlnának.

Ha tehát a királyok valamennyien komolyan gondoskodni akarnak a népjólétról és a belső fejlődés megerősítéséről — akkor legyenek urai is a szavuknak és eszközöljék ki, hogy a népek keserves keresményei ne kerüljenek mind a hadsereg papzsákjába, hanem maradjon valami a szellemi és anyagi jólét fenntartására és tovább

fejlesztésére is, mert a béke áldása csak így lesznek üdvösek a népekre.

X.

Politikai hírek.

Az egyházpolitikai javaslatok. A Montagsrevue-nek azt jelentik Budapestről, hogy az egyházpolitikai javaslatokat a főrendiház még ebben a hónapban tárgyalja.

A Ludovika elosztáskiosítása. Teljesen megbízható forrásból kapta a „M-g” következő hírt, mely érdekesen igazolja azt, hogy Fehérvári Géza báró m. kir. honvédelmi miniszter kegyelméből ma holnap (a m. kir. Ludovika honvéd-akadémia nem lesz egyéb mint egy cs. és kir. hadapródiakola. Legújában ugyanis azt határozták el a magas katonai körök, hogy ezentul a magyar jellegében már amugy is régen megszokott Ludovika-akadémián nem alkalmaztatnak többé a honvédségi anyatestből származott tiszteteket, hanem csupán oly tanárokat melyek a közös hadseregből helyeztetnek át a honvédséghez. E különös intézkedés célja világos. T. i. a Ludovikában semmi áron sem szabad hazafias magyar szellemnek lábra kapni, hanem ott is a hagyományos osztrák katonai felfogásnak kell érvényre jutni.

A delegációk megnyitása.

Budapest, szept. 16.

A magyar delegáció fogadása.

Az osztrák delegáció tagjainak távoztása után, délután egy órakor fogadta a király a magyar delegáció tagjait. A magyar delegáció tagjai déli tizenkét órakor a főrendiház gyűléstermében gyűlekeztek.

A legtöbbje fényes magyar diszruhában jelent meg; csak elvétve lehetett egyenruhás alakot is látni. A delegátusok a főrendiházból a budai várakba hajtottak s ott a kihallgatási teremben gyűltek össze.

A delegátusok felvonulásának a Ferencz-József-térén, a lánczid budai végénél, az Albrecht-utón és a Szent-György-tértől a királyi palotáig sok nézője akadt, kik sürri sorfalat képezve, megvárták a delegátusok visszatérését is.

A legutolsók egyikének Wekerle Sándor miniszterelnök érkezett meg, a miniszterelnöki palotából.

ismerni, hogy „igenis létezik.” És mivel ő sem a maga újjából szopta a kétséget, hanem másoktól, jelesen némely bölcselőktől s követőiktől tanulta el, világos, hogy többen is vannak a kétkedők. De biz’ a számuk nem „legio”, hanem elenyésző párányi része a lélek létét hívó és valló emberiségnek. És az a meggyőződés az ősidőktől fogva napjainkig és ezekben is mondhatni általánosan létezik.

Hogy ez így van, bizonyítja először is a — babona.

Kérem ne botránkozzanak meg tisztelt hallgatóim, hogy vallásos értekezésben, a milyennek a jelent állomás és itt D. F. E. kebelében, babonára hivatkozom. Lám, a világban voltaképp legkülömbözőbb, sőt ellenkező dolgok vannak egymáshoz szorosan fűzve. A magasztostól a neveltségig csak egy lépés! mondá az Orosz földről menekülő Napoleon. Az eszmény háta megett ott áll a galád valóság. Az ó-latin jeles költő Lucrétius a „babona” neve alatt támadta meg a vallást és mondta ki utalanul idézett adagiumát: „Tantum religio potuit suadere malorum!” (Annyi rosza birta rá venni a vallás emberkeket!) Másfelől nincs kétség benne, hogy a babona-tényeken feneleklik és nem ezek hamisak, hanem tévesen vannak felfogva s ferdén összeállítva. Midőn a szerencsétlen babonás azt hiszi, hogy a „boszorkányi tejet fej a kőrtámaszból”, mind valódi dolgok és csak képtelen összeállításuk teszi a babonát. Nó már, a babonák legnagyobb részében a lélek viseli a főszerepet. Lássunk néhány példát.

*) Szint oly erős kifejezést olvashatni egy r. catholicus pap (Abbé Longuerue) könyvében: „Si l'on mettait dans deux bassins d'une balance le bien et le mal pue les religions ont fait, le mal l'emporterait sur le bien.”

Kálnoky gróf közös külügyminiszter, báró Krieghammer lovassági tábornok közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, továbbá báró Orczy Béla magyar kir. főkamara és a testőrkapitányok már a magyar delegátusok megjelenése előtt ott voltak a kihallgatási teremben.

Mikor a delegáció tagjai együtt voltak, félkörben állást foglaltak a trón előtt, báró Orczy Béla főkamara pedig jelentést tett ő felségének a magyar országos bizottság megjelenéséről. Néhány másodpercczel később ő felsége a delegáció tagjaitól lelkes eljenzéssel fogadva, belépett a terembe s a trónuson helyet foglalt.

Ekkor előlépett gróf Tisza Lajos elnök s a következő beszédet intézte ő felségéhez:

Császári és apostoli királyi felség, legkegyelmesebb Urunk!

A magyar országgyűlés által az 1867: XII. t. cz. alapján az 1895. évi közös előirányzat tárgyalására kiküldött és felség legmagasabb rendeltével f. évi szeptember 14-ére Budapest fő- és székváros kebelébe összehívott országos bizottságnak van szerencsje felségnek legmélyebb hódolatát bemutatni.

Kötelességének fogja tartani a bizottság, vezértelve egy a felség magas személye iránti alattvalói hűség, mint a nemzetnek, melynek képviselőiben kiküldetett, ettől soha el nem választható érdekei által a felség közös kormányja által tett előterjesztéseket alapos tanulmány és bírálat tárgyává tenni.

Es ha kötelességszerűleg szem előtt tartandjuk, hogy az állam anyagi ereje szükségén tul igénybe ne vétessék, a mi közös érdeke a trónnak és a nemzetnek, másfelől még a nemzet anyagi erejének megfeszítése árán is készek vagyunk mindazt felajánlani a nemzet nevében, a monarchia védképességének és hatalmi állásának mulhatlan szükségessé kellé, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy ez hasonlólag közös érdeke trónnak és nemzetnek egyaránt.

Mi a monarchia ezen állásának fentartásában látjuk az eddig szerencsésen megőrzött békének, a melynek az ismert, nagy horderejű hármasszövetség egyik hathatós eszköze: minden körülmények között való, legcsalhatatlanabb biztosítékát.

Es ha a béke fentartása általában, már emberiségi és nemzetgazdasági szempontból is kiváló fontosságú bir, a mai viszonyok között, midőn Európásparte, az államok és társadalom egész szervezeteire vonatkozólag, újabb meg újabb áramlatok állanak egymással szemben, kettős fontossággal bir az, hogy minden állam teljes figyelmét belfüggőire fordíthassa, minden idejét és munkásságát higgadtan és háborítatlanul ezen ellentétek sikeres kiegyenlítésének szentelhesse.

Erős a remény bennünk, hogy felség atyai gondoskodásának és bölcs kormánya fáradozásainak továbbra is sikerülni fog a béke áldásait felség monarchiája számára megőrizni.

A nemzet ma is mint minden alkalommal felséghez tekint fel, kitől megszokta, hogy mint a nemzet alkotmányos fejedelme, fáradhatatlan éberséggel őrködi a népei java felett. E tudat az, a mely a nemzetnél a koronás királyát mindenkoron megillető hűséget, a felség magas személye iránt a személyes ragaszkodásnak, a háláérzetnek nem egyszer zajo kitéréséivé fokozza.

Mint az érzelm osztláryrészei, emeljük mi is fohászkunk az egék urához, hogy tartsa meg felségedet hű népei örömeire és boldogítására még hosszú, hosszú évek során. (Lelkes eljenzés).

Erre a király következőleg válaszolt:

A trónbeszéd.

„Hű odaadásuknak épen elhangzott biztosítása igazi elégtétellel tölt el s azért szíves köszönetet mondok önöknek.

Élénk megelégedésemre szolgál, hogy a béke fentartása és erősödése iránt a közösgyi bizottságoknak legutóbbi együttléte alkalmával kifejezett meggyőződés a mai mindinkább nyugodt európai helyzetben érvényesült, a hogy a köztünk és minden főbbi hatalmasság közt fennálló igen barátságos viszony azon reményre jogosít, miszerint munkálkodásunkat a jövőben is népeink jólétét fejlesztésére és előmozdítására fogjuk zavartalanul fordítani.

Szükséges mindazonáltal s e részben kormányom kötelességének ismeri is, hogy véderőnknek tovább fejlesztése, épen úgy, mint a többi hatalmasságoknál, meg ne szakítsa: Hadügyi kormányzatomnak javaslatai ebből kifolyólag a közösgyi bizottságokkal a mlnt évbén között s a jövő évekre kilátásba vett szerkes haladás keretéhez vannak szabva; de mindezeknél alapul szolgáló pénzügyi viszonyainknak lelkiismeretes figyelembevétele.

Bosznia és Hercegovina közigazgatási kiadásait 1895-ben is saját bevételeiből lesz képes teljesen fedezni,

A midőn az önök elé terjesztett

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Szeptember 18.

A lélek létezése.

Irta: Dr. Brassai Sámuel.

Egy japáni egyetemen, hol tanár és hallgató bizodalmasan szolalkoznak olykor egymással, a philosophia tanára a lelket említé egykor. Egy budhista tanítványa felszólal s azt mondja: „Tanár ur! én nem tudom érteni azt a „lélek” szót, nekem lélek és szív azon egyet jelentenek.” A krónika nem mondja, mit felelt neki a tanára; én pedig az ő helyében azt viszonzotam volna: „Kegyetlenek sokat kell tanulnia, hogy megértse azt is, egyebet is. Több az, hogy azt meg én nem értem, miképp lehessen lelke és szívet azon egy jelentésűvé tenni?”

Ez legyen elég a japáni tanulónak, a kivel nem vesződöm tovább: hanem egyenesen tisztelt hallgatóimhoz fordulok. — Mert lám, az ördög nem alszik és sokan lehetnének, a kik — legaláb első hallásra — nem látják át, mily kietlen összeállítás a lélek és szív párhuzamosítása. Engedjenek nekem e tárgyban néhány világosító szót. A „szív” szónak, két jelentése van. Egyik a tulajdonképpeni t. i. egy szervezett darab húst, a mely a vért a vérekből az ütérbe be hajtja és testünk utalan apadó részei megújulását eszközli. Világos, hogy ezt a lélekkel, mely mint egész testünket, úgy a szívet is eleveníti. egy sorban emlegetni sem lehet, nem hogy azonosítani. Annyi volna az, mintha azt állították, hogy rugalmasság és gözgép azonygy jelenléte. Átvitt értelemben — mint metaphora — a szív az örvendős és fáradalmas érzések fészke és tanyája.

De így nem lehet a kettőt azonosítani, mivel a lélek az érzések személyesített fogalma és a tanyát és lakóit azon egynek mondanunk képtelenség. Igaz, hogy a lelket is lehet az érzelmek tanyájának tekinteni; de itt megint egyéb a bökkenő: az, hogy a szív ebben a minőségben más belsőrészekkel osztozik, jelesen a májjal. Hiszen magyarban is a szélid, türelmes emberről azt mondjuk, hogy „jó mája” van, holott a gonosz indulatut „rossz máju”-nak nevezzük. A görög és latin versszerzőknél pedig a „máj” szót leljük szétiben oly helyeken, a hol az ujkoraiak „szív”-et használnak.

Továbbat a lélek, ha tanya, nemcsak az érzelmek, hanem a gondolatok is és ha a Himfy hasonlatában: „Az életnek tengerében két örvény van: ész és szív”, az élet tenger helyett a „lélek” szót tesszük, oly kifejezést, aphorismát nyertünk, a mely egy idős a világ irodalmával. De így fogva is fel, a szív hát része a léleknek s a rész az egészszel azonosítani nem lehet. Sem tulajdonképi sem átvitt értelmében tehát a szívet a lélekkel azonosítani nem lehet s a ki azt teszi, csak tudatlanságát árulja el. Annál fogva fennmarad s élénk toladodik az a kérdés: mi a lélek?

De ez ismét egy más kérdést teszen és tétet fel, mert hogy valamiről azt tudakozhassuk, hogy mi? Előbb kérdőnek és felelőnek tudniok kell vagy legalább megegyezniük a felett, hogy az a valami egy- vagy másképpen létezik. Az előleges kérdés hát ez: „Létezik-e olyas valami, a mit léleknek neveznek?”

Mielőtt megkísérteném felelni reá, még egy újabb kérdést kell eldöntenünk: Kétkedik-e valaki benne? És a japáni tanuló nyilatkozatával szemben kénytelen vagyok el-

lott a Caesáré önként tűnt akár Brutus, akár Cassius elé. Mindenik nagy rovat élén áll, a melyek között az utóbbi a „kijáró” vagy hazajáró lelkeké. Ebből beszélke el még két példát az izlandi „Szágák”-ból.)

Howard és Olaf egy juh-czomb sűlt mellett ülnek. „A csarnokba egy asszony lépett be, a kit Howard szívesen fodad s kérdé tőle: mi újság? Az asszony azt felele reá, hogy a férje Thormod megholt. De nagyobb baj az, folytatá, hogy minden éjre haza jó fektüdni az ágyába; azért hát, jó embereim, segítségre van szükségem. A cselédeim eddig se szerették bajlódni vele; de most már éppen mind el akarnak menni.

Howard felele: Én már tul vagyok az életem javán s nem vagyok afféle eljárásokra alkalmas; miért nem ménsz Thormbiornhoz? A főnökök dolga az ilyes dolgok után látni.

Az asszony felele: Nem várok én onnan semmi jót; sőt megköszönöm, ha rosszat nem tesz velem.

Howard mondá: Kérd meg hát a fia-mat, Olafot . . . Az asszony azt tevé . . . és Olaf el is mene vele másnap a házához, a hol az egész háznép felháborodva találta. Az idő estére kelvén, Olaf lefekvék egy tábori ágyra az ajtó mellett, egy ingben és nadrágban — más köntöst sohasem öltött — és betakaródzott egy medvebőrrel. Az éj beálltvala bémene Thormod a csarnokba s látá, hogy egy ember fekszik ott, ahol senki sem szokott hálai. E nem tetszett neki s oda menvén, megfogja a medvebőrt, hogy lehuzza róla. Olaf nem hagyta s a bűr kettőjük keze közt ketté szakadt. Thormod vette észre,

*) Skandináviai mondák gyűjteménye. Vers és prosa; költemény és történelem.

Legrégibb adatot a Bibliában a Sámuel I. könyvében leljük és azok kedvéért, a kik nem olvassák szorgalmasan azt a könyvet, jónak látom kivonatossan elbeszélni. „És midőn Saul meglátá a Filisteusok táborát, megrémültve . . . és mondá a szolgálainak: Keresetek nekem búbjós asszonyt, hogy ahhoz menjek és attól tudakozódjam.” És monda neki a szolgálai: „Ime, vagyon egy búbjós asszony Endorban.” És Saul elváltotta ruháját és más ruhákba öltözék és el-mene ő és két férfiú ő vele és jutának az asszonyhoz éjjel és mondá Saul neki: „Üz-zed a búbjós mesterségedet és támaszd fel nekem a kit mondok” . . . És monda neki az asszony: „Kit támaszszak fel neked?” És monda a király: „Sámuel támaszd fel nekem” . . . és kérdé az asszonytól: mit lát-tál? És monda az asszony Sámuelnek: „Is-tent láték feljöni a földből.” És monda neki a király: „Mineműt az ő alakja?” És monda az asszony: „Egy vén férfiú jó fel és palást vagyon rajta.” És megérté Saul, hogy Sámuel az és orozájával borula a földre és meghunyászkodék előtte.”

Hogy aztán mit beszéltek együtt, nem tartozik ide. A kinek jótetszik elolvashatja I. Sám. 28. 5 és köv. verseiben.

De ide tartozik az a látomány, mely a Philippii ütközetben megrémítette Cassiust, midőn azt képzelte élénken, hogy egy bíborpalástba öltözött, a közönségesnél nagyobb és felségesebb lovag neki vágat fenyegető-zve és megszalasztotta, mint Valerius Maximus írja. Shakespeare másképp írja meg a jelenséget és Brutust szerepelteti benne az ütközet előtt, a mint olvassuk Julius Caesar tragédiában, a IV. felv. végén.

A különbség a leírt két jelenség közt az, hogy a Sámuel lelket idézni kellett, ho-

lott a Caesáré önként tűnt akár Brutus, akár Cassius elé. Mindenik nagy rovat élén áll, a melyek között az utóbbi a „kijáró” vagy hazajáró lelkeké. Ebből beszélke el még két példát az izlandi „Szágák”-ból.)

Howard és Olaf egy juh-czomb sűlt mellett ülnek. „A csarnokba egy asszony lépett be, a kit Howard szívesen fodad s kérdé tőle: mi újság? Az asszony azt felele reá, hogy a férje Thormod megholt. De nagyobb baj az, folytatá, hogy minden éjre haza jó fektüdni az ágyába; azért hát, jó embereim, segítségre van szükségem. A cselédeim eddig se szerették bajlódni vele; de most már éppen mind el akarnak menni.

Howard felele: Én már tul vagyok az életem javán s nem vagyok afféle eljárásokra alkalmas; miért nem ménsz Thormbiornhoz? A főnökök dolga az ilyes dolgok után látni.

Az asszony felele: Nem várok én onnan semmi jót; sőt megköszönöm, ha rosszat nem tesz velem.

Howard mondá: Kérd meg hát a fia-mat, Olafot . . . Az asszony azt tevé . . . és Olaf el is mene vele másnap a házához, a hol az egész háznép felháborodva találta. Az idő estére kelvén, Olaf lefekvék egy tábori ágyra az ajtó mellett, egy ingben és nadrágban — más köntöst sohasem öltött — és betakaródzott egy medvebőrrel. Az éj beálltvala bémene Thormod a csarnokba s látá, hogy egy ember fekszik ott, ahol senki sem szokott hálai. E nem tetszett neki s oda menvén, megfogja a medvebőrt, hogy lehuzza róla. Olaf nem hagyta s a bűr kettőjük keze közt ketté szakadt. Thormod vette észre,

*) Skandináviai mondák gyűjteménye. Vers és prosa; költemény és történelem.

javaslatoknak bírálatát tapasztalt, hazafias belátásukra ajánlom, számotok reá, hogy kormányomat bizalomteljes működésükkel támogatni fogják és a legszívesebben ödvözlöm önöket! (Hosszas lelkes éljenzés.)

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök bemutatatta a felségének a delegáció új tagjait. A király még hosszabb ideig cserélt tartott a delegáció tagjaival, majd visszavonult a belső termekbe, a mivel a fogadtatás véget ért.

A cerele.

A király beszédének elmondása után, cerelet tartott, sorra megszólítván a félkörben álló delegátusokat. Első kérdése Tisza Lajos gróftól, a kitől azt kérdezte, hogy betegségből felépült-e már teljesen? Mindjárt utána Brankovics patriárkát szólította meg, a kihez a körtilálók állítása szerint, e szavakkal fordult:

— Lecsenededtek már hivi?

A mire Brankovics ezt válaszolta:

— Igen, — most már nyugodtabbak felség!

Majd Jókait szólította meg a király; hogylétéről kérdezősködött tőle. Jókai az ismeretes szengázmergéséből öngyilkossággá nevékedett historia elmondásával válaszolt erre a kérdésre.

Falk Miksával a külügyi kérdésekről diskurált, megjegyezvén, hogy:

— Híszem, hogy a tárgyalások minden nehézség nélkül, rövid idő alatt véget fognak érni.

Nakó Kálmán gróftól a ki a nyáron híres lovas-bravúrt cselekedett meg, erről az utjáról kérdezősködött, majd hozzátette:

— Különbömi mi Ischilben találkoztunk, ott láttam őt lovon.

Érdekes volt a királynak Berzeicz Albrecht volt államtitkárral való beszélgetés. A király ugyanis egyenesen ezzel a kérdéssel fordult Berzeiczhez:

— Ugy-e kérem, ön a hadügyi előadó?

A békés Berzeicz e pillanatban sajnálhatta, hogy nem hadügyi előadó, de azért hamarosan felvilágosította a felséget:

— Nem felség, nem én vagyok a hadügyi előadó, egyáltalán most vagyok először delegátus... A hadügyi előadó, barátom: Münich Aurél, aki gyakorlott delegatus és ért ehhez a mesterséghez.

Fenyvessy Ferencztől megkérdezte a király, hogy otthon nyaralt-e Veszprémben? Amire Fenyvessy megjegyezte:

— Nem, felség, Pápán nyaraltam, de Veszprémben is otthon vagyok. Majd azt kérdezte Fenyvessytől, hogy az ő vidékén sokat panaszkodnak-e a szárazság miatt?

— A szárazság miatt is, válaszolta Fenyvessy, de különösen a buza rossz ára miatt.

— Ez, fájdalom, országos baj — mondta a király.

Andrássy Tivadar gróftól családja iránt kérdezősködött a király, aki aztán hosszabban beszélgetett Apponyi gróffal. Apponyi gróftól egészsége iránt kérdezősködött, tudakolta tőle, hol töltötte a nyarat, majd a gróf atyjának egészségéről kérdezősködött.

Wekerle miniszterelnök után egy csoportban mutatta be az új delegátusokat: Darányi Ignácot, Teleki Sándor grófot, Urányi Imrét és Mohay Sándort.

Urányitól megkérdezte a felség, hogy hová való és mikor Urányi azt válaszolta, hogy Máramarosba, a király így szólott:

— Olvastam, hogy ott ismét kolera van, de szerencsére kis mértékben.

Teleki Sándor gróftól szintén választókerülete után tudakozódott, megkérdezvén egyben: most először képviselő?

Az új delegátusok bemutatása után a cerele véget ért és a király visszavonult termekbe.

A király utja.

Nagy-Maros, szept. 17.

A király ma, miután a külön vonaton megreggelizett, Paar gróf főhadsegéd és szárnysegédei kíséretében délből 12 órakor udvari négyes fogaton elutazott Gyarmatra. Rudnay főispán és Lestyánszky alispán Hont határáig kísérték a menetet. Nógrád vármegye határán Degenfeld gróf főispán és Szilvasszki János alispán fogadták és kísérték a királyt, uri bandériummal, a mely Mátyás király fekete seregének kosztümjét viselte.

A bandériumot Berchtold gróf vezette. A király fogata elé Rétságon friss lovakat váltottak.

A miniszterek 12 óra előtt, Albrecht, Frigyes és Salvator kir. hercegek 12 óra 10 perckor, a katonai attasék 12 óra 30 perckor külön vonattal indultak Balassa-Gyarmatra.

A merre a király elhaladt, a nép mindentűl kalapemelve, viharos lelkesedéssel fogadta.

A király érkezése.

Balassa-Gyarmat, szept. 17.

Balassa-Gyarmat ma egész nap folyamán valóságos szekértáborhoz hasonlított. Az intelligencia fogatokon özőnlük a városba és a kövári-uton foglalt helyet.

Három órakor délután a kövári-ut felől hangzó zajos, lelkes éljenzés hirdette a király érkezését, a ki Paar gróf főhadsegéd társaságában, pompás négyes fogaton érkezett.

A királyt váró küldöttségek a városháza előtt csoportosultak. A városháza bejáratánál foglalt helyet a hercegrózsák teljes ornatusban, tőle jobbra a tábornoki kar élén Albrecht kir. herceggel, köztük Beck vezérkari főnökkel, Jelensik tábornokkal stb. A bandérium öt perccel három előtt lovagolt fel festői díszben, tiz percz múlva érkezett a király.

A király a városháza előtt leszállt és egyenesen a nagygyűlési csoporthoz ment, melynek közepén a hercegrózsák foglalt helyet, kit megszólított, majd pedig a tábornokokat. Azután a bandériumot nézte meg, a mely lelkes éljenzésbe tört ki. Zubovicsot, a ki a bandériumot rendezte és a parancsnokot megköszönésével tüntette ki.

A bandérium megsejtelése után fehérbe öltözött leánykák virágot szórtak a király útjába és egyikük pompás csokrot nyújtott át, a melyet az uralkodó nyájasan meg-

köszönt, a fiatal Degenfeld gróf pedig beszédet intézett az uralkodóhoz.

Vége még egyszer köszönetet mondott a király a primásnak és a tábornokoknak a fogadtatásért, mire lakosztályába vonult.

Öt órakor következett a küldöttségek fogadtatása a fent megírt sorrendben.

A bank-kérdés.

A jegybank-kérdés megoldása tárgyában, mint igen megbízható forrásból értesülünk, elhatározó jelentőségű fordulat állott be.

A nyár folyamán folytatott bizalmas tárgyalásokra a Mecenseffi-féle könyv teljes mellőzésével Wekerle miniszterelnök előterjesztette a bank kívánságaitól lényegesen eltűtő saját propeozicióját, a melyeket a bank vezetősége részletes megbeszélés után el is fogadott.

Ezen az alapon jött létre az a megállapodás, a mely az egész bankkérdést felöleli s a mely az e tárgyban a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatoknak bázisa lesz.

A tárgyalások bizalmas jellege folytán az ügy megoldásának részletei egyelőre titokban maradnak, — a bankkérdésnek elvben való megoldása azonban valóságos tény.

Valószínűleg még e hónap folyamán megindulnak a hivatalos tárgyalások, még pedig Budapesten.

Ezeknek azonban most már csupa formai jelentősége lesz, mert csak a bizalmas megbeszélés alapján létrejött megállapodásokat fogják a hivatalos határozatok jellegével felruházni.

Ekkor fogják a megállapodások részleteit is nyilvánosságra hozni.

Érdekes számok.

(Adatok a közös költségvetésről.)

Itt fekszik előttünk egy egész halom zöldföldi vaskos füzet, a közös költségvetési irányzat és a hozzávaló mindenféle magyarázat, melléklet, részletezés.

Csupa tabelláris kimutatás, csupa rubrika, csupa szám. Ki hinné, hogy még ezeknek az unalmasnak látszó táblázatoknak, számoszlopoknak is van érdekes részük?

Itt van például egy vaskos kötet, melynek ez a címe: „Mellékletek az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1895. évi előirányzatához 1. füzet. Közös költségvetés.”

Azt látjuk belőle, hogy a közös költségvetésnek 12.000 frt évi fizetése 33.600 frt működési pótléka van. Utána a legnagyobb fizetést huzzák e miniszteriumban 1 osztályfőnök, kinek 8000 frt fizetése és 4000 frt pótléka van, továbbá egy másik osztályfőnök, 7000 frt fizetéssel és 3000 frt pótlékkal.

Igen csinos fizetést huzzak, mint a diplomáciai költségek tételénél kiderül, a következők:

— az amerikai követ 6300 frt fizetést és 17.700 forint pótlékot;

— a bajori követ 6300 frt fizetést és 19.700 frt pótlékot;

— a belgiumi követ 6300 frt fizetést és 13.400 frt pótlékot;

— a braziliai követ 6300 frt fizetést és 13.700 frt pótlékot;

— a kínai-japáni és siami 6300 frt fizetést és 13.700 frt pótlékot;

— a dánországi követ 6300 frt fizetést és 13.700 frt pótlékot;

— a német nagykövet 8400 frt fizetést és 47.700 frt pótlékot;

— a francia nagykövet 8400 frt fizetést és 53.600 frt pótlékot;

— a görög követ 6300 frt fizetést és 14.700 frt pótlékot;

— az angol nagykövet 8400 forint fizetés és 50.600 frt pótlékot;

— az olasz nagykövet 8400 frt fizetést és 49.600 frt pótlékot;

— a vatikáni nagykövet 8400 frt fizetést és 41.600 forint pótlékot;

— a montenegrói miniszter-rezidens 5000 frt fizetést és 10.000 frt pótlékot;

— a németalföldi követ 6300 frt fizetést és 13.700 frt pótlékot;

— a perzsa követ 6300 frt fizetést és 13.700 frt pótlékot;

— a portugali követ 6300 frt fizetést és 8.700 frt pótlékot;

— a romániai követ 6300 frt fizetést 17.700 frt pótlékot;

— az orosz nagykövet 8400 frt fizetés és 53.600 forint pótlékot;

— a szász követ 6300 frt fizetést és 8.700 frt pótlékot;

— a svájci követ 6300 frt fizetést és 8.700 frt pótlékot;

— a szerbiai követ 6300 frt fizetést és 8.700 frt pótlékot;

— a spanyol nagykövet 8400 frt fizetést és 41.600 frt pótlékot;

— a török nagykövet 8400 frt fizetés és 41.600 frt pótlékot;

— a württembergi követ 6.300 frt fizetés és 10.200 frt pótlékot kap.

Egyik-másik követ, vagy nagykövet külön lakbért is kap. Így: a belgiumi 4300 forintot, a kínai 6000 frtot, a görög 3000 forintot, az olasz 10.000 frtot, az orosz 18.000 frtot, a württembergi 1500 frtot kap.

Összesen a „diplomáciai költségek” 1,075.600 frtra rúgnak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 18.

— A kolera és regálé-bérlőség. Hivatalosan konstátálva van, hogy a kolera Máramarosmegyében több mint három hét óta fellépett s naponta 20–30 betegedés és 5–10 haláleset fordul elő. Az is ismeretes mindenki előtt, hogy a kolera betegséget rendszeren beszoktak hurcolni egyik helyről a másikba s így igen könnyen megeshetik, hogy a kolozsvári regálé-bérlőség valamelyik tagja, kik folyton utazgatnak Máramarosba és visszazugorva szep napon Kolozsvárra átlátalják a veszedelmes járványt. Biztos tudomásunk van, hogy a bérlőség egyik főnöke, a cizmetes főregálé-bérlő Káhnán Náthán igen gyakran jön Máramarosból ide, a hol szintén regálé-bérlő. Igen könnyen megtörténhet tehát a kolera behurcoltatása városunkba. Jó lenne, ha a főkapitányi vagy főorvosi hivatal figyelemre vetté erre a körülményre Sigmund Deszt, a kitől méltán elvárhatják választói, hogy em-

bereknek meg fogja egyelőre tartatni Máramarosmegyébe az utazást.

— Dr. Purjesz Zsigmondnak, a kolozsvári egyetem nagyhírű tanárának „Belügyszat tankönyve”-ből megjelent a harmadik kiadás és javított kiadás. (A két kötet 12 frt.)

— Színház. A nyári színházban tegnap Hadaí Sándor jutalomjátékul egy új darabot, „A dadai uszrás” került színre. A nyári premerekben úgy látszik nem igen lehet bizni, mert ez a darab is csatlakozik azokhoz, melyek nélkülözök az igaz tehetség remő erejét. Össze-vissza van tákolva az első és második felvonása erősen emlékeztet „Falurosszá”-ra. Hadaí, a jutalmazandó, egy jobb publikumot érdemelt volna, de közönség, bizonyára félére a hiedeltől, tőzkodott a színházba menéstől.

— A kolozsvári színház és a vízmedence. E czím alatt a kolozsvári szabadkőműves páholy köréből a következő sorokat vetették:

A humanitás nevében!

Reméljük, hogy a kolozsvári nemzeti színház direktora felhagy már azzal a szokással, hogy elűlyesztí az a veszedett vízmedence, a melyben a „Sötét tó” című előadásai folyamán lubizkoltak egy nemzeti mintintézmény (?) tagjai és mellesleg a kultura apostolai. A Niniss-ben szerepelt az a hírhedt vízmedence, tegnap délután pedig a „Kintornás család” előtűt meg benne. Emlékeztetbe kívánunk hozni, hogy ez idő szerint a hőmérő a ganya közel a fagypontra felelt lebeg. Ez pedig azt jelenti, hogy a levegő módra lehűlt. Arra is emlékeztetünk, hogy hősök levegőben nem szoktak az emberek hasbad fürdőt használni, mert meg van a víz, hogy ez az egészségnak ártalmára vágy. Amde a nemzeti színház igazgatója úgy hiszik azt hiszi, hogy a színészeknek sem sem árthat. — Már adassék tiszta minden felsőbb parancsnak, de az a leghatározottabban tiltakozunk, hogy nemzeti színház igazgatója a közönség látására tegye kockára a színészek egészségét a nemcsak furcsa, de egészségtelen fürdésével. Minthogy ez valóságos menetet az egészségre ellen — felhívjuk rá a közönségre, hogy a közönség ne hagyja a főkapitány ural és közegészségügyi rendszert szempontról tiltás, hogy a vízmedence a használatát, mert az a még sem járja, hogy egy kulturintézmény tagjai kénytelenek legyenek kockáztatni egészségüket. (A szinlap jelentése szerint már végre le fog tűnni a szinpadról.)

— A mentők tegnap este egy öltöztető asszonyt szállítottak be, továbbá egy munkást részesítettek orvosi segélyben, a ki egy kocsi ajtaja vigyázatlanságból ketyezt össze.

— Magántisztviselők országos nyugalmasnapjának Kolozsvári választmánya. A jelenk érdeklődés mellett városunkban a magántisztviselők nyugdíjgyestülete már meg-

hogy az ott fekvőben erő van a ki megkapja a baltáját, hogy vágja le ellenfelét. De ez megelőzte s átkarolta a testét Olafnak, úgy, hogy ennek birkózni kellett vele. Iszonyú volt a küzdelem, melynek folytán kikerültek az udvarra. Itt egy vastag gerenda feküdt a földön, a melybe Thormod sarka beletűközött s ő hanyat esék és Olaf reája. E szerint előnyben volt s azt tette Thormoddal, a mit akart. A vége a lön, hogy Olaf egyedül mene vissza a csarnokba, a hol összekínzott testét ápolás alá vették.

Olaf egészségét és erejét visszanyervén, idővel azután késő este Brand barátjával találkozik, a ki panaszál neki, hogy eltűnt juhok keresésére indult, de valaki, a kivel ő nem bírt, utjába állott. Kérésére elment vele Olaf a juhok után; meg is lették és visszavertőkben egy dombra aharták hajtani, de Thormod eléjük állott és visszautzte.

(Folytatása köv.)

Aggályok.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

I.

(Folytatás.)

(4)

Mit kíván tőle — jót vagy rosszat? — Anna tudja, hogy egy végrendelet megsemmisítése nagyon komoly dolog kell legyen. Tehát nem csoda, hogy habozik.

Az öreg ember ismét beszél, hangja most oly gyenge, hogy alig hallható.

— Égesd el — sutogja, mert máskülönben koldus lesz az anyád.

Anna nem habozik többé. A végrendelet igazságtalan és a nagyatyja meg akarja semmisíteni. Igaz ugyan, hogy igazságtalanságát csak az utolsó óráján bánta meg, —

midőn kívánságát nincs többé ereje végrehajtani, de ha volna ereje hozzá, — ő maga égetné el a végrendeletet.

Igy érvelődik a leány a mint a tüzhelyhez megy, hol a végrendeletet kiveszi és a borítékát együtt a tűz közepébe teszi s a fogóval lenyomva tartja. Az okirat csak egy nagy iv pappirosból áll, tehát nem sok időbe kerül míg hamuvá válik.

— De a mint a fogó körül felkonkrodik és megfeketedik, a sürtűn beírt lapokon mindegyre egy név jelenik meg és az a leány tulságzott ágyába látszik vésődni. Ugyan az a név az, melyet a haldokló visel „Rozenbloom Cyrus.”

Anna nem tudja a szemeit a végrendeletől levenni, míg a fehér papirosnak az utolsó paránya apró fekete foszlányokba változva a kéménybe fel nem szált, s mire az megtörtént, nagyon jól tudta, hogy anyja a Rozenbloom Cyrusz rovására gazdag asszony fog lenni. Sőt szemei diadalmason szikráznak a mint a fogót a helyére teszi, az íróasztal fiókját bezárja, s a kulccsal az ágyhoz visszatér.

— Nagyapa, megcsináltam a mit parancsolt — mondá, a kis kulcsot a párnák alá csuszátva.

Nem kapott választ. — Mily csendes — mily különös szürkés színű és mily megnyult az arca!

Anna maga is oly halvány mint egy kísértet, a mint az öltözött szobába szalad és az ápolónét behívja.

— Én azt gondolom, hogy a nagyapa rosszabbul van — dadogja oly lassu hangon, hogy az anyja nem hallja.

— Nem édesem, — ő már jobban van — válaszolja az ápolóné a mint szomorú mosollyal nézett a halottra. — Sokkal jobban van dolga, mint magának vagy nekem; reméljük és higgyük, hogy megnyugvást talál. Én soha sem nézek úgy halottra, hogy ne irigyeljem őket.

E szavak oly különösen érintik az Annát a fülét és egész testében remegve fordul el. — Ő még csak ezután fogja megtanulni,

hogy az élet sok olyan terület tart számunkra, melyeket alig lehet elviselni.

II.

— Anna én valóban nem látom át miért vagy annyira ellene, hogy néhány hónapot a városban töltsünk, — mondja Mira kedves duzzogással, a mint a székét a reggeliző asztaltól türelmetlen mozdulattal hátra taszítja s kezeit lomhán az ölébe eresztí.

— Én nem vagyok ellene, — válaszol Anna komolyan; — sőt tény, hogy egyénileg szeretném a változást. De én az anyánkra gondolok; ő nagyon gyenge s egy Londoni évad kifárasztaná.

— Oh Anna, mennyire gyűlölöm ezt a te modorodat! — kiáltja Mira, gömbölyű vállait felvonva. Ha ugyan azokat a szavakat egy kissé vidámabb hangon mondanád, a helyet, hogy olyan megilletődéssei beszélj; azt gondolom, hogy nem bánán. Én is szeretem az anyámat annyira mint te és ő maga mondta nekem, hogy szeretne Londonba menni.

— Csak azért mondta, mert tudja, hogy te kívánsz, — válaszolá Anna még hidegebb hangon mint az előbb.

— Ugy van, igen — én kívánom; és Mira kihívón nevet. Mi haszna minden pénzünknek ha örökösen ebben a völgyben maradunk?

Anna sohajt.

— Igaz, hogy a levegő itten néha nyommasztó, — válaszolja Anna készséges beismeréssel, mit Mira még az ellentmondásnál is bosszantóbbnak talál. De én nem képelem, hogy London jobb volna. Talán Skót ország jobb lenne magamnak.

— Skót ország! — kiáltja Mira bosszusan. Oh, te liba — minő gondolat — most menni oda! — Hiszen elevenen volnánk eltemetve! Az még rosszabb volna mint itt maradni, legalább itten körül civilizált emberek laknak!

Igen, nekem van társaságod bőségesen, — jegyzi meg Anna nyugodtan. És itt van

a folyó, a tennisz, és számtalan barátid. Én nem látom át, hogy józan ésszel mit kívánhatasz többet.

— Meghiszem azt, hogy te nem látod át, — válaszolja Mira gunyosan. És fogadni mernék, hogy azt sem érted meg, midőn azt mondom, hogy Lowood udvart, a folyó, tennisz és megszámlálhatatlan barátaim dacára borzasztó unalmasnak találom. Természetes, hogy angusztaban midőn a nagy házak egy ideig egymást látogatják — elég kellemes; de éppen mostan Londonban kívánok lenni.

— Nem kétkeltem, hogy meg fogod kapni a mit kívánsz, — rendesen megkapod, — mondja Anna nyugodtan.

— Nem kétkeltem benne, hogy megkapom, — válaszolja Mira. Clarkesék szeretnek a házukat kiadni, megpróbálom mamát reabeszélni, hogy vegye ki.

Anna csak sohajt.

— Felvidítja őt a londoni élet, — folytatja Mira; és olyan pompás alkalom lesz a vásárlásra. Én mindig a legizgatóbb eljárásnak találom midőn Londonba egy rövid napra befutunk.

— Vásárolni akarsz? — Ugyan mire van még szükséged? — kérdi Anna, nyugodt szemeit a nővére tökéletes és jólálló világos kék ruháján jártatva végig.

— Mindenre! kiáltja Mira, kövér kis fehér kezeit kifejezőleg kitarva. — „Uj ruhákat, hogy nevessek, daloljak és beszéljek bennük, új ruhákat, hogy csapodárkodjam, tánczoljak és sétáljak bennük; új ruhákat, reggelre, délre és estére, új ruhákat, hogy ne legyek madárijesztő.”

Nem látom át, hogy szükséged volna rájuk, — mondja Anna elgondolkozva. Nekem semmire sincs szükségem.

— Bocssás meg édesem, nekem nagyon sok mindenre van szükséged. — mondja Mira vidáman. Hűségese ragaszkodásod a kék gyapjuhoz anyámnak és nekem egyaránt bosszantó. Anna, soha sem fordul meg a fejedben, hogy a nőnek kötelessége magát a körülötte levők előtt oly kellemes tárggyá tenni, a meny-nyre teheti?

— Én teljességgel semmit sem adok a

ruhára, mig tudom, hogy tisztességesen meg szokott öltözni. Az én izésem nagyon egyszerű.

— Valóban, tulságosan az! — kiált Mira csufondáros mosollyal. A vagyon a jessen karba vész rajta. Gyakran gondolok — folytatá nevetve — hogy te boldog lettél volna, ha a nagyapa végrendeletét nem találta volna.

— Én is azt gondolom, — válaszol Anna halk hangon.

— De én nem lettem volna, — mondja Mira nevetve — sem a drága anyuska. A fogom-e valaha felejteti, hogy abban az utálatos régi, cottageban, milyen nyomorúságban voltam!

— Én szerettem azt, — mondá Anna álmodozó hangon.

— Nem igaz! — csufolódik Mira. — nagyon jól emlékezem, hogy mindig nagyon voltál, s a szegény kis anyuskát és engem minden szoktál volt tartani, éppen úgy a talmaskodtál felettünk, a hogy meg ne néd tenni, — de nem lehet. Én oly vagyok, hogy az a végrendelet nem lehet elő; és azt gondolom,

találkozott, maghozta a várt és örvendetes gyűlölet. Örömmel constatáljuk, hogy a magántisztviselők és humánus intézményének kolozsvári választmánya e hó 14-én az iparkamara helyiségében tartott gyűlésén megalkult. Az alakuló gyűlésről tudósítónk a következőket írja:

A magántisztviselők nyugdíj-egyesülete helyi választmánya érdekében Sigmond Dezső kamarai elnök meghívása folytán szép számban gyűltek össze e hó 14-én (péntek) d. u. városunkban magántisztviselők az iparkamara helyiségében. Elnök a gyűlést megnyitván üdvözlő a nagy számban megjelenteket, kifejté a mai értekezletnek célját, megemlékezik az egyesület működéséről és bemutatja az egyesület képviselőit megjelent Meisl Gusztáv igazgatási tagot, kit felkér az egyesület alapszabályainak ismertetésére.

Meisl Gusztáv igazgatási kikiáltott beszédében hangsúlyozta az igazgatóság a vidéki választmányok megalakításában nagy ráhatással tekint Kolozsvárra és az itt alakítandó választmányra — tekintve Kolozsvár ipari és kereskedelmi jelentőségét, nagy súlyt helyez. Majd az egyesület céljára és tagjaira vonatkozó előterjesztés után azon, a tagok által felhozható aggályai szemben, hogy a biztosítandó évi járulékat után a járuléktételt 7 és fél százalékkal igen magas, megnyugtatóul kifejtette az egyesület megalakulásakor minden életkori tagra egyenlő kamatot akart megállapítani, tekintve, hogy e tagdíj mellett, az egyesület fennállása az esetben is biztosítva van, ha rendkívüli jövődelmi, állapítványok hagyományok nem lesznek, a 7 és fél sz. tagdíj a belépésre akadályt nem szolgáltat. Végül az egyesület vagyonának kezeléséről tett említést, mely szerint a tagok által minden esetben és mindenkor postakártyákra befizetendő járulékok a terézvárosi takarékpénztárnál lesznek gyűlöltetve kezelve.

Az alapszabályhoz hozzászóltak a többiek közt Rózsa Géza és Papp János.

Elnök a dolog voltáról meg egyszer megemlékezvén s minthogy szövege többet fejtette meg nem voltak, indítványozza, hogy Szűllő Árpád, Merza Gyula és Reményik Vilmos tagokból álló bizottság a választások megejtése céljából küldessék ki, s az ülést 15 percen felfüggeszti.

Szünet után az elnök az ülést újból megnyitván, felkéri Reményik Vilmost, miszerint a bizottság bizottság által elkészített listát elolvassa fel.

Ezt megelőzőleg Meisl Gusztáv indítványozza, miszerint a megalakuló választmány válassza meg tiszt. elnökévé Sigmond Dezső országgy. képviselőt, mint ki ez ügy lelkes szószólója a minden küzdelem és intézkedésnek lelkes pártolója. Ezen indítvány és a bizottság javaslata alapján egyhangúlag és nagy lelkesedéssel megválasztott:

Tiszt. elnöké: Sigmond Dezső.

Elnökké: gr. Teleki László (költy). Alnelökké: Szakács Péter, Szűllő Árpád. Igazgató: Székely Ákos. Titkár: Merza Gyula.

Jegyző: Bárczy Jenő és választmányi tagok Reményik Vilmos, Szegő Ede, Rassman Károly, Ney Ármán, Grün Lajos és Papp János.

Elnök Sigmond Dezső megköszönvén a beléje helyezett bizalmat s igéri, hogy ezen túl is az egyesület érdekeit mindenkor elősegíteni fogja.

Végül Meisl Gusztáv a keresek. és iparkamarának különösen érdemű elnökének, Sigmond Dezsőnek és jegyzőjének dr. Gáspár Józsefnek az egyesület nevében a megalakulás körül tanúsított ósado támogatásukért jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz.

Elnök Meisl Gusztáv urnak megköszönvén, hogy a helyi választmány létre jöttét személyes jelenlétével és kimerítő felügyeletével elősegítette s az ülést bezárja.

— **Ujabb adományok a kolozsvári ev. ref. kollegium építési alapjára.** A 393. sz. iven gróf Thörczy Miklós gyűjtő 18 frt. Ambrózy 2 frt. N. N. frt. Pulszky 5 frt. gr. Teleki József 10 frt. gr. Bethlen Ödön 5 frt. Darányi Ignác 5 frt. gr. Bethlen Bálint 9 frt. Rohozgy Gedeon 2 frt. br. Nyáry Béla 5 frt. hrg. Odeschaleh Gyula 5 frt. br. Jósika 5 frt. N. N. 1 frt. Gajári Ödön 5 frt. br. Bornemisza Ádám 3 frt. Szunyogh Szabolcs 3 frt. br. Kemény Kálmán 5 frt. br. Radák Ádám 10 frt. — A 381. sz. iven Bod Gyula tsvszéki bíró gyűjtő 3 frt. Torma Miklós 3 frt. Bokros Andor 2 frt. Gajzágó László 1 frt. Placintár Ödön 1 frt. Lázár Emil 1 frt. Lázár Kálmán 1 frt. Gálócsi Samu 1 frt. Markovics Antal 1 frt. dr. Weisz Lipót 1 frt. N. N. 1 frt. Karsai Gábor 1 frt. Dombró András 1 frt. Mihály Ferencz 1 frt. Gócsi Károly 1 frt. Pap Jenő 1 frt. Kibacher Ferencz 1 frt. Bauer Lajos 1 frt. Almásy Ferencz 1 frt. Pisztory Zoltán 1 frt. Felszegi Aladár 1 frt. dr. Góllner Béla 1 frt. Munteanu Ágoston 1 frt. dr. Miklósy József 1 frt. Gradovits György 1 frt. Fogadják a kegyes adakozók az előjárásig halás köszönetét.

— **Az egyetemi körbe** be lehet iratkozni a következő egyetemi hallgatóknál: Grätz Gusztáv, Jeney Kálmán, Kolozsvári Bálint, Lázár Ernő, Somló Bodo, Krenner Miklós, Deák Sándor, Kozma Endre, Mihályi Jenő, Végh Endre, és Hintz György. Ezenkívül gyűjtő van letéve a kör felügyelőjénél is.

— **Gyümölcskiosztás.** A Tauffer Ferencz utóda cég belközép-utcai üzletében jelenleg valóságos gyümölcskiosztás van, a mennyiben több mint 100 különféle faj szőlő, eredeti név és éres idejük pontos megjelölésével van kiállítva. — Az érdeklődő közönség megtekintheti és esetleg sima 40—50 cm. hosszú vesszőket, vagy gyökereket vosszokot elővegyeztet.

— **A könyvnyomdászok önképzőköreinek köszönete.** A kolozsvári könyvnyomdászok önképző köre által Szabó András ötven éves nyomdászága alkalmából rendezett jubileumi ünnepélyen felülkeltettek: Hindy Árpád 5 frt., Lehman V. Sándor 5 frt., Mihály László dr. 3 frt., Lehman V. Sándor 2 frt., Vogel Károly 2 frt. Ajtai K. Albert 1 frt. 50 kr. Szupjár István 1 frt. 50 kr. Gombos Ferencz 1 frt. Fesz József 1 frt. Roeder Gusztáv Bécs 1 frt. Gáman Zsigmond 1 frt. Bodor László 1 frt. dr. Linder Gusztáv 1 frt. Pausinger Sándor 1 frt. Végh Sándor 1 frt. Naszvadi Mihály 1 frt. Mán Károly 50 kr. Csendes M. 50 kr. Midőn a fentebbi összegeket köszönettel nyugtázzuk, elmulasztatlan kötelességünknek tartjuk a Kolozsvári Dalkörnek és Kemény Minka Kiszasszonynak szíves közreműködésükért halás köszönetünket kifejezni. A rendező-bizottság.

— **A lövétei tüzérszolgálat javára** 17 frt. 85 krt. vettünk Papp Miklós apahidai közgyűzőtől. Az összeget elküldöttük Udvarhely-megye alispáni hivatalának. Összeadták:

Ferenczy József 1 frt. Ferenczy Gyula 1 frt. Flávik István 1 frt. Apór András 50 kr. Kicsid István 20 kr. Nagy Sándor 50 kr. Fkász Károly 50 kr. Duha Ferencz 50 kr. Fabian Gyula 10 kr. Harák Izák 20 kr. Magyar Sándor 1 frt. Kopes Gyula 50 kr. Erdélyi Sándor 50 kr. N. N. 20 kr. Pál Miklós 20 kr. Pál Bernádt 10 kr. Steiner Samu 20 kr. Duha Teréz 50 kr. Heretnik Endre 50 kr. Papp Miklós 50 kr. S. S. 10 kr. N. N. 10 kr. Heretnik Endre 50 kr. Speter Rezsőné 30 kr. Szabó Vasszila 40 kr. Ábrahám Mózes 20 kr. Klein Farkas 50 kr. Feivis Pálné 20 kr. Makk Gergely 50 kr. Németh Aurél 50 kr. Demsik Katalin 20 kr. Geist 10 kr. Veinbergerné 10 kr. Lámonné 10 kr. Rosenfeldné 05 kr. Simeon Cinea 20 kr. Zsukan Makaria 10 kr. Aboga Tagyer 20 kr. Szakács Ferencz 10 kr. Kolcsár József 10 kr. Molnár Ferencz 10 kr. Egyes oláh ajku lakosoktól gabona és tojásból 1 frt. 20 kr. ajku lakosoktól gabona és tojásból 1 frt. 20 kr.

— **A király és a katonai akadémiák.** A király a delegáció fogadására alkalmával Műnlich Aurélt is megszólította, mire a következő párbeszéd fejlődött ki:

A király: Ön első ízben tagja a delegációnak?

Műnlich (zavartan): Nem felség!

A király: De taval ny nem volt tagja?

Műnlich: De igen, felségem uram, hét év óta állandóan tagja vagyok a delegációnak.

A király: Simán fog menni a tárgyalás a hadtgyi albizottságban?

Műnlich: Simán, egészen a katonai akadémiákig.

A király (kis szünet után bosszusan):

— **Pedig kár fészegetni a dolgot!**

Azzal elfordult ő felsége s más delegátusokat szólított meg.

— **A mi bizonyos.** Dodo (öt éves).

Te Lotlika, hogy van az, hogy a kis babák mindig éjszaka születnek?

Lotti (hétéves). Csacsi fiú — olyankor biztos, hogy otthon találják a mamájukat.

— **Vármegyénk gyümölcstermése Szent-Péterváron.** Dezső írja:

A sokoldalú munkásságot kifejtő megyei gazdasági egyetemen, hogy az oroszországi fogasztók és kereskedők figyelmét vármegyénk gyümölcs felelőre irányozza, részt vesz a folyó év szept. 23-án megnyíló szent-pétervári nemzetközi gyümölcs-kiaállításban. — A gyűjtemény szeptember 11-én indított utnak és abban a következő termelők vetek részt: Teleki S. Gyula gróf kondi-lónai uradalmá 20 fajta alma és 13 fajta körtevel; Hatfaludi József 16 fajta almával, Biró István kitűnő ponyik almával, Kornis Viktor 6 fajta almával, Fazekas Sándor 3 féle alma és 1 féle téli körtevel, Balla Márton 12 féle almában mutatta be Magyar-Dece gyümölcs-fajtáit, Hersényi Kálmán 11 féle almát, Muntján Ágoston 3 féle almát tehát összesen 85 féle gyümölcssel fog vármegyénk gazdasági egylete a kiállításon részt venni.

— **A hol legnagyobb a Kossuth kultusz.** Békésmegye északkéleti kátrköz-ségében. Fizes-Gyarmaton mint levelezőnk írja, kétségtelenül a legtrikab alakban jelentkezik a Kossuth Lajos iránt való mélyesges szeretet. Nincs módosabb ház, a hol Kossuth a ravatalon gyászjával ne lenne betakarva a mire a szeretet áhítatával néneznének vének és fiatalok. Maga a község főjegyzője Fejér László fölkerésre kétszáz Kossuth-képe hozatott és a mi a község erős magyarságát jellemzi Kossuth arc képe Rákoczy és Bocskay között disziti az igaz magyar hajlékok tisztá falait.

— **Kakas Márton.** E hó utolsó vasárnapján új élelzap fog megjelenni a fővárosban. Címe „Kakas Márton”, szerkesztője Sipulusz. Ha Flammarionról azt olvasjuk, hogy léghajón a csillagok közé száll, ha Wekerléről látjuk, hogy valutat rendez, ha Visontai Somát látjuk kalábert játszani, azt mondjuk rá: Helyes, mindegyik azt eslelzi, a mihez ért. Mikor Sipulusz egy új élelapot csinál, azt hisszük, a közönség ő rá is azt fogja mondani: Helyes ez az ő birodalma, ez az a derült víz, melyben eddig uszálk. A Kakas Márton nagy formátumban hetenkint egyszer, még pedig vasárnap reggel fog megjelenni s hasábján minden jövedly vagy csipő, élecs vagy szellemes közlemény számára nyitva állanak.

— **Örült leány a belügyminiszternél.** Szerdán délelőtt a belügyminiszter által adott általános kihallgatás alkalmával egy Bánczy Ilona nevű, 16 éves, feltűnő

szépségű leány azzal a kéréssel állott a titkár elé, hogy bocsássa szüro a belügyminiszterhez mert nagyon szíriós beszéde van vele. Mikor a titkár azt mondta, hogy a belügyminiszter még nem jött el, s minisztertanácsban van, a leány fölpatkint: — Blaháné utódja vagyok s már három év óta híres primadonna. A népszínház közönsége már régóta vár engem. Fenn voltam Évvnál, hogy élvezzék a hangomat, de kinevetett. Mikor pedig minden nevetése daczára is énekelni kezdtem, a szolgálva kidobott s rendőrral fenyegetett. Hallatlan sérelem az ország első primadonnájával szemben. Hallottam, hogy a belügyminiszter igazságos, éreszenek be hozzá. Hadd kapjon ki a direktor, had élvezzék már a közönség hangomát! — Hiába való volt a titkár minden csitogatása. A szegény örült leánnyal nem lehetett szép szerével boldogulni. A szolgálk alig tudták levinni az utcára a hol nagy néptömeg csődült össze a folyton lármázó, szerencsétlen teremtés körül. — A boldogtalan szép leányt a lipótmeezi tébolyda megfigyelő osztályába szállították.

— **Érzékeny jelenet.** Pozsonyban — mint írják — különös jelenet játszódott le a törvényszéki épületben. Pardubizki Pál nemrég nehéz vasruddal berontott a vásártérn egy dohányos boltba s annak tulajdonosnőjét le akarta ütni. A merénylőt elfogták s el is itélték, de azután szabadon bocsátották. A mikor a büntetését meg kellett kezdenie, kis gyermekével a karján, felesége társaságában jelent meg a fogházban. Hiába mondta neki a bírő, hogy a gyermeket adja át feleségének, az elszánt ember egyre kiáltotta:

— Csak a gyermekemmel együtt megyek a börtönbe.

Mert ha elesüjkék — ugymond — a felesége s a gyermeke éhen halnak, hátinkább magával viszi őket a börtönbe. — A hajduk hiába próbálták elvinni tőle a polyás fiúcskát. S végre is engedték, hogy haza menjen. Meg kellett lenni az alkalmas pillanatot, hogy a gyermeket elvegyék tőle s nagy nehezen el tudták csukni a furfangos apát.

— **Martirok mulatsága.** Hogy milyen jól töltik el idejüket a szegedi állam-fogházban hűtlő oláh igaztók, kitűnik a Dreptatea egyik cikkéből, melyben azt írja, hogy Hrdeleanu Justin, a Vulturul élelzap szerkesztője esténként teljes erővel énekl a Desteaptate Romane című dalt, még pedig — kisérlettel.

— **A léghajó a hadseregben.** A közös hadügyminiszter mint Bécsből táviratozta, elrendelte hogy a léghajókat szolgálat mint a katonai képzettség külön ágazatát, a közös haseregben rendszeresen műltessék. A világító gázzal megtöltött léggömbökön kívül légenyffel töltött és a mozgó léghajózási osztály részére szánt ballonokat is létesítenek ezen osztály részére.

— **Jó tip.** Nagyon, nagyon köszönöm a tegnapi tip-jét.

Jockey: Köszöni? Hiszen nem a mi lovunk nyert!

Habitué: Épp azért, — ha nem ezt ajánlja, még erre találtam volna tenni s nem arra, a melyik nyert.

— **Orosz csapatok a határon.** Krakkóból írja levelezőnk, hogy az orosz határról érkezett jelentések szerint nagyszámú orosz csapatokat koncentrálnak Galiczia közelében. Ugyane jelentések szerint Oroszország nyugati határain nagyobb szerű erődítések építését tervezik.

— **A százszekredik puská.** A magyar fegyvergyárnak 15-én szép ünnepe volt mely egész csendben folyt le. Elkor készült el ugyanis fenállása óta a 100,000-ik fegyver melyből 98,000-et részint a honvétség részére már végleg át is vettek A munka a fegyvergyárban különben járvában folyik, mert a gyár megrendelésekkel el van halmozva.

— **Seefried báró és neje.** Seefried báró hadnagy és neje Erzsébet bajor hercegnő tegnap délután megérkeztek Hagenbach bajor községbe a hol a férjének atyja Seefried báró nyugalmazott ezredes lakik. Míg a fiatal pár Forchheim vasuti állomásra kocsin Hagenbachba jutott, az utba eső falak lakossága lelkesen üdvözölte.

— **A költők kertje.** Páris legszebb parkja a „Jardin de Louxemburg” a nép ajkán nemsokára a „költők kertjévé” változik át. A francia szépművészetek minisztere ugyanis azzal a gondlattal foglalkozik, hogy ebbe a parkba Franciaország halhatatlan költőinek a szobrait állíttassa fel. Ott áll már Theodore de Banville szobra és Henry Murger szobrát november havában leplezik majd le. A sor azután Bandeleire kerül.

— **Rabszolgavásárló basák.** 15. Kitchener basa tábornok a rabszolgavásárlással vádolt basák fölmetése által indítatva az a szándékát nyilvánította, hogy az egyiptomiakból álló hadi törvényszékhez két angol tisztet rendel, hogy Ali basa ügyében küldön hozzák meg az ítéletet. Kitchener intézkedése nagy feltűnést kelt.

— **Félt a házasságtól.** Tragikomikus öngyilkossági kísérlet történt a napokban Berlinben. Egy H. nevű berlini kereskedő apró hirdetés útján keresett és talált egy hölgyismeretséget, a melynek eredménye az volt, hogy néhány hó előtt megtűnpele eljegyzését. Az esküvőnek októberben kellett volna megtörténni, a mely esemény elé a vőlegény, a mint maga bevallotta, valóságos „borzadálylyal” nézett. Szombaton kellett volna a jegyespárnak a hatóságához menni, hogy az esküvő napját megállapítsák. H. azonban esütörtökön reggel revolverrel föbe lötte magát. Hátrahagyott levelében azt adja öngyilkosságának okául, hogy félt a házasságtól és nem tudta azt másképp mint öngyilkossággal megakadályozni. Az öngyilkost kórházba szállították. Sebe nem feltétlenül halálos.

— **Lefoglalt oláh fűzet.** Aradról írják: A kisjenői fűszelgárló, Péczely Elek, tegnap Horváth József szocialistától egy oláh nyelven írt fűt kez kobozott el, melynek címe: „Sint socialistii ne patrioi?” Az iratot bekltdte az alispáni hivatalhoz.

— **Minta-lelkész.** Egy Biorri nevű moraviczai szerb pap tegnap — mint temesvári levelezőnk írja — részegen ment haza a koremsából. Otthon azután cziyakodni kezdett a nagyobbik fiával s anyyira dühbe jött, hogy lekaptá a falról puskáját és a fiára célzott. Erre a kisbobbik fia térdre borult, átfogta atyja térdét s rimámkodvakérte:

— Atyám, ne öld meg bátyámat!

De a részeg papot ez még jobban fel dühösítette, fegyverét a kisebb fiára fogta, s agyonlőtte. A moraviczai csendőrség már e fogta e minta-papot.

— **Halálos esés.** Szomuru baleset zavarta meg Nagy-Maroson a vasárnap fényes katonai ünnepséget. A király a vasuti állomáson megébedelt és azután hintájára állt hogy folytassa útját Balassa-gyarmat fele. A mikor az indulást jelezték, megszólaltak a harangok és a katolikus templomban maga a sekrestyés ment fel a toronyba, hogy a király tiszteletére a harangot megkondítsa. A mikor egynehányszor meghuzta a harangkötelet, maga is a toronyablakból futott, hogy az uralkodó elutasását nézze. Letekintve a magasból szédülés fogta el és a következő perczen lebukott a toronyablakból. Összezuzott véres holtosét ott találták meg a templom előtt.

— **Két érdekes ügy a szentszék előtt.** A szentszékét ujabb — mint Rómából írják — két érdekes ügy miként eldöntése foglalkoztatja. Arról van szó ugyanis, hogy megengedhető-e a papoknak a biciklizés és a szerzeteseknek a cigarettázás. Az első kérdést t. i. a biciklizés kérdését, már félig-meddig el is döntötte a pápa és pedig a papok előnyére. — A másik kérdést hihetőleg egyszerűen leviszik a napirendről, mert a szentszék offiiciózusai szintén szívesen üzik el gondjaikat, a cigarettázás jöleső bodor fűstjével.

— **A czár egészsége.** Mint a „Kölnische Zeitung”-nak Pétervárról jelentik, a czár Spalába tette át lakását. Sackarjin tanár, ki Moszkvára visszatérté alkalmával első asszisztensét hagyta Bjelovashaban, a napokban valószínűleg visszatér Spalába, annál is inkább, mivel György nagyherceg meghűlés következtében gyengélkedik. Nincs kizárva, hogy a czári család egy ideig Skirnicában fog tartózkodni. Hir szerint az orvosok azt kívánják, hogy a czári család ne Gacsinában, hanem Zarkoje-Szelóban töltsön a telet.

— **Fiakkeren Párisba.** Két bécsi börszárner, Rader Bernát és Steiner Lipót, a leközlebbi napokban kifikkereznek Párisba. A Wipphingerstrassen állomáson 571. számú fiakkeren fognak utazni, még pedig Ayricourt és Elszász-Lotharingian keresztül. Az elindulás szombaton, f. hó 29-ikén reggel 6 órakor lesz a Dietrichsteingasse 10-ik számú házából. A fiakker két kicsi, de kitartó magyar lova Seidl bérkocsis tulajdonát képezi. A különös utazásnak egyedüli célja megállapítani, hogy egy bécsi fiakkeres képes-e két közönséges lóval az utat Bécstől — Párisig és vissza megtenni és a lovak kellő kimelése mellett mennyi időt vesz ez igénybe. Az 571-es fiakkeren ma Bécsből Nikolsburgba és onnan vissza Bécsbe hajt, hogy lovait kipróbálja.

— **A háziurak fekete könyve.** A bécsi háziurak időről-időre közzé szokták tenni azoknak a lakóknak névsorát, a kik a lakbérrel hátralelben maradtak. Ennek a fekete könyvnek az a célja, hogy a háziurak figyelmeztessék egymást, hogy az ilyen fekete lakást ne adjanak. A fekete könyvbe a kinek a neve egyszer belé került, az ott marad azért hosszú évek során, úgy hogy vannak többek, a kik 8-9 évvel ezelőt a házbérrel adósok maradtak, azóta azonban kedvező anyagi helyzetbe jutottak, előkelő iparosok vagy üzletemberek, de nevük még ma is ott szerepel a fekete könyvben.

— **„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban.** E társulat 55 évi jelentése, mely az 1893. évi decembris 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1864. évi június 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1893-ik évben a társasághoz 10,922 egész életre és vegyes biztosításra szóló ajánlat nyújtottat be és 9633 kötvény 78,023,675 — korona tőke-összegezől lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725,477,60 fillére ruktak, mely összegeben a korona 2,709,990,21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltaknak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben kor. 6,216,671,15 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díj bevételekkel együtt korona 23,942,148,75 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben kor. 8,852,871,04 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra kor. 1,881,966,55 fillért, visszavásárlásokra kor. 1,800,593,46 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben kor. 6,251,534,79 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1893. decz. 31-én kor.

181,435,657. 19 fillérre ruktak. Tőkebefektetések: kor. 49,425,52 fillér angol állami papirokban, kor. 401,616,77 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, kor. 25,428,802. 40 fillér idegen államok értékpapiraiban, kor. 1,211,343,33 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, kor. 60,429,471,14 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, kor. 17,642,371,15 fillér a társaság ingatlanaiában (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi háza), kor. 5,141,681,04 fillér jelzálogokban és kor. 21,130,945,84 fillér különböző értékekben.

— **„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban.** E társulat 55 évi jelentése, mely az 1893. évi decembris 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1864. évi június 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1893-ik évben a társasághoz 10,922 egész életre és vegyes biztosításra szóló ajánlat nyújtottat be és 9633 kötvény 78,023,675 — korona tőke-összegezől lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725,477,60 fillére ruktak, mely összegeben a korona 2,709,990,21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltaknak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben kor. 6,216,671,15 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díj bevételekkel együtt korona 23,942,148,75 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben kor. 8,852,871,04 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra kor. 1,881,966,55 fillért, visszavásárlásokra kor. 1,800,593,46 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben kor. 6,251,534,79 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1893. decz. 31-én kor.

181,435,657. 19 fillérre ruktak. Tőkebefektetések: kor. 49,425,52 fillér angol állami papirokban, kor. 401,616,77 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, kor. 25,428,802. 40 fillér idegen államok értékpapiraiban, kor. 1,211,343,33 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, kor. 60,429,471,14 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, kor. 17,642,371,15 fillér a társaság ingatlanaiában (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi háza), kor. 5,141,681,04 fillér jelzálogokban és kor. 21,130,945,84 fillér különböző értékekben.

— **„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban.** E társulat 55 évi jelentése, mely az 1893. évi decembris 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1864. évi június 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1893-ik évben a társasághoz 10,922 egész életre és vegyes biztosításra szóló ajánlat nyújtottat be és 9633 kötvény 78,023,675 — korona tőke-összegezől lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725,477,60 fillére ruktak, mely összegeben a korona 2,709,990,21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltaknak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben kor. 6,216,671,15 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díj bevételekkel együtt korona 23,942,148,75 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben kor. 8,852,871,04 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra kor. 1,881,966,55 fillért, visszavásárlásokra kor. 1,800,593,46 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben kor. 6,251,534,79 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1893. decz. 31-én kor.

181,435,657. 19 fillérre ruktak. Tőkebefektetések: kor. 49,425,52 fillér angol állami papirokban, kor. 401,616,77 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, kor. 25,428,802. 40 fillér idegen államok értékpapiraiban, kor. 1,211,343,33 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, kor. 60,429,471,14 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, kor. 17,642,371,15 fillér a társaság ingatlanaiában (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi háza), kor. 5,141,681,04 fillér jelzálogokban és kor. 21,130,945,84 fillér különböző értékekben.

— **„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban.** E társulat 55 évi jelentése, mely az 1893. évi decembris 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1864. évi június 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1893-ik évben a társasághoz 10,922 egész életre és vegyes biztosításra szóló ajánlat nyújtottat be és 9633 kötvény 78,023,675 — korona tőke-összegezől lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725,477,60 fillére ruktak, mely összegeben a korona 2,709,990,21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltaknak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben kor. 6,216,671,15 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díj bevételekkel együtt korona 23,942,148,75 fillérre emelte. A

H i r d e t é s e k.

Sz. 9143—1894.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

As Erzsébetváros szab. kir. város tanácsánál üresedésbe jött polgármesteri, pénztárnoki és a mennyiben a pénztárnoki állásra az erre helyettesített ellenőr választatnék meg, az ellenőri, valamint városgazdai tisztai állásoknak, ugyancsak egy őrök állásnak rendes választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetnek.

A polgármesteri állás évi 1200 frt fizetéssel, 200 frt lakpénzzel, a pénztárnoki állás 600 frt fizetéssel, 100 frt lakpénzzel; az ellenőri állás 500 frt fizetéssel, 100 frt lakpénzzel, a városgazdai állás 400 frt fizetéssel és az őrök állás 400 frt fizetéssel, 100 frt lakpénzzel van javadalmazva.

Pályázni óhajtokat felkérem, hogy az 1883. évi I. t.-cz. vonatkozó szakaszai és az 1886. évi XXII-ik t.-cz. rendelkezései értelmében felszerelt folyamodványait az 1894. évi október hó 14-ik napjáig hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

Kisküküllő vármegye alispánjától.

Dicső-Szent-Márton, 1894. szeptember hó 12-én.

H. Gál Domokos,
alispán.

777. [2—3]

Új épületfa-raktár.

Van szerencsém a t. cz. építő és építető közönséget tiszteltetettel értesíteni, hogy

Kolozsvártt, a Stein és Májer-féle telepen

(a vasúti indóház mellett)

a mai kor követelményeinek megfelelő **épületfa-raktárt** állítottam és azt

Löwi Dávid

törvényszékieleg bejegyzett cég alatt folytatni fogom.

Raktárban állandóan nagy készletben tartok **épület-fát, fűrész-anyagot és zsindelyt**; s ezeket a legjutányosabb árban vagyok képes kiszolgáltatni.

Tisztelettel:

727. (9—10)

LÖWI DÁVID.

Ajánljuk angol módszer szerint kicserzett szinbőrből készült

GÉPHAJTÓ SZIJAINKAT,

melyek oly kiváló módon készülvők, hogy mi azokkal mindenütt, a hová csak szállítottunk, a legnagyobb elismerést arattuk azok minősége és tartóssága által.

Készítünk legjobban zsiradékolt tímós cserzett

VARRÓ- és KÖTŐSZIJAKAT,

szállítunk

SZIJ-CROUPONOKAT,

és elvállaljuk mindennemű géphajtó szijak javításait.

Tisztelettel:

729. (4—x)

GMEINER és SCHERG,

bőr és géphajtószíj gyár BRASSÓBAN.

„Allg. Börsen- und Handels Courier“

kiadó-hivatalának

FORGALMI IRODÁJA

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17. sz.

Ajánlja szolgálatait a n. é. közönségnek minden a **hitel-, pénz- és kereskedelmi ügyekben.**

Szerez: jelzálog kölcsönöket, igen olcsó törlesztésre, nem adó-alap, hanem becsülés alapján, a becsérték háromnegyed részéig! (Készpénz és nem papírok.)

Elhelyez: külföldi tőkét, a legolcsóbb kamatra, ipar vállalatok, gyárak finanszírozására.

Közvetít: minden hitelképes egyének személy váltó hitelt, előnyösen.

Elfogad: tőzsdei megbízásokat, legelőkiismeretesebb kereszttul vitelre; váltófedezet mellett is.

Gyors és diszkrét eljárás biztosítva!

768. (3—9)

Kisküküllő vármegye alispánjától.

Sz. 448—1894. bvrgh.

780. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 3634—1884. számú végzése által a kir. államkincstár végrehajtatójára Zsurka Avel hagyat. és Zsurka Dénes ellen 144 frt 90 kr. tőke, ennek 1892. évi november hó 15-ik napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 56 frt 49 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 1893. évi 25.4. foglalt és 533 frtba becsült, az 1893. évi április 25. és november 23-án felvett 187. és 536. bvrgh. sz. foglaltási jegyzőkönyvekben felvett és, pedig Zsurka Dénesnél: 1 tehén, 1 üdő és két trágya-domb; Zsurka Avel hagyatékát képező 2 ökör, 8 juh, 1 üdő-borjú és 3 kalangya szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírói idézett számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesek lakásán Verespatakon leendő eszközésére **1894. évi Szeptember hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1894. évi szeptember hó 12. napján.

SZABÓ LAJOS,
kir. bírósági végrehajtó.

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,
KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle
üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítetnek.
36. (55—x)

Alapítottatott 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsvártt, Jókai-utca (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiallításán érdem érmekkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

A Szolnok-Doboka megyei gazdasági egyet termény, állat és iparkiallításán 1887. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításon 1885. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenzlik), meszelő- és kenderisztító-, fedőfestő ecseteket,

FODRÁS GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bárszékkeféket, mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

15. (55—x)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

„THE GRESHAM“ ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

**Budapest, Ferencz
József-tér 5—6. sz.,**
a társaság házában.

Ausztiai fiók:

**Bécs, Gisellastrasse
1. sz. a.,**
a társaság házában.

A társaság vagyona 1893. december 31-én korona 131,435.657—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1893.

évi december 31-én 23,942.149—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerző-

dések, valamint visszavásárlások stb.

után a társaság fennállása óta (1848.) 287,452.809—

Az 1893. évben a társaság 9633 kötvényt

állított ki 73,023.675—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek

alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díj-

mentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden na-

gyobb városában az ügynökök urak és a magyar és osztrák

fiókok, valamint az erdélyi vezérügynökség Kolozsvártt.

776. (1—26)

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánlom **csicsói** (Szolnok-Dobokamegye)

MALOMKŐ-RAKTÁROMAT Deésen.

A legjobb minőségű **csicsói malomkövekből 300—400**
darab minden időben raktáromon áll: — megrendeléseket
azonnal eszközölök.

Ugyancsak a Héjasfalvi magy. államvasut állomá-
sán raktárt tartok.

707. (4—x)

Demeter Béla.

A SZÉKELYFÖLDI ASVÁNYVIZEK PÁRATLANJAI!

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,
mely kiválóan szerencsés vagy összetétel, rendkívül dús, főleg kőből
szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja párgját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizelési nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyula-
dásos hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és legha-
tásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint pá-
ratlan élvezeti italt a „répáti“ asványvizet minden céltudatos el-
fogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvártt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az asványviz-kereskedésekben és minden jele-
sebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (25—x)

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Jutányos árak!

Novák Albert

Nagy választék!

Kolozsvártt, Hid-utca (Ferenczi-féle ház.)

A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlja

divat-, kézmű- és rövidárukkal dúsán ellátott

új üzletét

legjutányosabb árak mellett.

Nagy választékban kaphatók: mindennemű női gyapju-szővetek, leg-
jobb minőségű voileok, cretonok, atlasz, szatin és batizst. Flanelok,
casanok, fehér és színes barchettek. Továbbá pamut- és lenvásznak,
asztalneműek. Butorszővetek, függönyök, paplanok, futó- és soffa sző-
nyegek. Nemkülönb a legkényelmesebb vállfűzők, bélésművek, kendők
és kötő-pamutok.

Ismét eladóknak

gyári raktár mindennemű kézmű- és rövid-árukból a
legszerűbb árak mellett!

Nagyobb bevásárlásoknál jelentékeny árkedvezmény!

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Pontos kiszolgálás!

761. (3—40)

Legjobb minőségű áruk!